

ZIDOVI NAŠE PRETEKLOSTI, TEMELJI NAŠE PRIHODNOSTI

35. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE in
13. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE 27. 9.–11. 10. 2025

Zavod za varstvo
kulture dediščine Slovenije

Območna enota Novo mesto

REGIONALNO SREČANJE DNEVOV EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE IN TEDNA KULTURNE DEDIŠČINE

1. april 2025, 13.00–16.00,
ZVKDS, OE Novo Mesto, Grad Grm,
Skalickega ulica 1, Novo mesto

Obvezna prijava na brezplačni izobraževalni program je preko spletnega naslova:

<https://dekd.zvkds.si/sl/dekd/regionalna-srecanja>

Program srečanja:

13.00: Dušan Štepec, vodja ZVKDS, Območna enota Novo mesto:

Pozdravni nagovor

13.05: Nataša Gorenc in Milena Antonić, ZVKDS: Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD), Teden kulturne dediščine (TKD) in letošnja tema Zidovi naše preteklosti, temelji naše prihodnosti

13.40: Nataša Ūlen, konservatorica, ZVKDS, Območna enota Kranj: Obnavljam, prenavljam, ohranjamo vsi! Arhitekturno dediščino

14.10–14.40: Odmor

14.40: Vita Weiss Babič, konservatorica, ZVKDS, Območna enota Novo mesto: Izzivi na področju kulturne dediščine v jugovzhodni Sloveniji

14.55: Irena Pleterski, Osnovna šola Frana Metelka Škocjan: Kulturni dan Metelkov dan

15.10: Boštjan Kolar, Posavski muzej Brežice: POSAVSKI MUZEJ BREŽICE: kjer se učimo iz preteklosti, da smo bolj spretni in pogumni za prihodnost

15.30: voden ogled gradu Grm

Kontakti:

Nataša Gorenc: natasa.gorenc@zvkd.si, T: 051 273 305

Milena Antonić: milena.antonice@zvkd.si, T: 041 365 984

www.zvkd.si/dekd

Namen Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) je spodbuditi zanimanje javnosti za varstvo kulturne in naravne dediščine in javnosti predstaviti idejo o skupni kulturni dediščini, o bogastvu in kulturni raznolikosti Evrope; spodbujati k reakciji na socialne, politične in ekonomske izzive.

DEKD predstavljajo najprepoznavnejšo akcijo pod okriljem Sveta Evrope in Evropske Unije na področju kulture, saj sodeluje 50 držav, 6.000 mest, 30.000 kulturnih spomenikov, obišče jih več kot 20 milijonov obiskovalcev. Vse države delujejo po sprejetih **smernicah**:

- DEKD se prirejuje vsako leto septembra (v Sloveniji zadnji teden v mesecu septembru);
- odpirajo se vrata spomenikov, ki so sicer zaprta za širšo javnost;
- DEKD vključujejo obiske spomenikov, ki so sicer odprti za javnost pod pogojem, da gre za dodatne dejavnosti, kot so posebna vodstva, delavnice, koncerti, predstave, okrogle mize, simpoziji ...;
- vstop na dogodke je brezplačen ali je vstopnina znatno znižana;
- dogodki so usmerjeni k družinam in spodbujajo udeležbo otrok in mladih;
- vse države in lokalni organizatorji uporabljajo poimenovanje DEKD, logo DEKD in - označijo prireditvena mesta z zastavo DEKD.

DEKD so v Sloveniji od začetka tematsko zasnovani. **Cilji**, ki jih poleg skupnih evropskih uresničujemo v naši praksi pa so:

- spodbujamo sodelovanje laične in strokovne javnosti pri prepoznavanju, promociji in izjemoma tudi pri obnovah kulturne dediščine;
- uporabljamo celovit pristop tako z vidika dediščine kot nedeljivega pojma kot tudi iz vidika delovanja človeka, ki za obravnavo dediščine razvija svojo ustvarjalnost na več področjih;
- težimo k povezovanju slovenskega kulturnega prostora tudi onkraj meja Slovenije;
- vključujemo etnične skupnosti, ki živijo na območju Slovenije;
- z medinstitucionalnim in medresorskim povezovanjem skušamo zapolnjevati vrzeli, ki jih med nas postavljajo okvirji institucionalnega delovanja.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije kot koordinator slovenskih prireditev povabi k sodelovanju institucije, društva, posameznike, ki s svojimi aktivnostmi prispevajo k varovanju in popularizaciji kulturne dediščine. V okviru DEKD se za teden dni v pestrem dogajanju poveže velika množica slovenskih mest, krajev in vasi. Dediščina v teh dneh oživi.

Teden kulturne dediščine (TKD) je nacionalni medresorski projekt z naslednjimi **cilji**:

- z različnimi aktivnostmi želimo spodbujati večjo vključenosti vsebin s področja ohranjanja kulturne in naravne dediščine v vzgojno-izobraževalne procese, v formalnem in neformalnem izobraževanju;
- vrtčevskim otrokom, učencem in dijakom podati osnove prepoznavanja, spoznavanja, ohranjanja in varovanja dediščine. Podučiti jih kako, kje in od koga pridobiti osnovne informacije o dediščini. Kulturna vzgoja na področju dediščine naj postane vzgoja za vse življenje.

V tem pogledu delujemo na dveh področjih: nagovarjamo vzgojitelje in učitelje, naj kulturno in naravno dediščino poglobljeno obravnavajo v učnem procesu. Pri tem naj bodo ustvarjalni, naj popeljejo otroke izven učilnic in naj se povezujejo z dediščinsko stroko pri skupnih projektih. Drugo področje naših aktivnosti pa je spodbujanje muzejev, galerij, arhivov, knjižnic in tudi društev, da pripravijo posebne programe za te ciljne skupine. ZVKDS je nosilec projekta, partnerji so: Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod RS za šolstvo in Skupnost vrtcev Slovenije, pod pokroviteljstvom UNESCO komisije za Slovenijo. **Osnovna vodila** TKD: dostopnost vsebin (dogodki so brezplačni), kroskurikularno umeščanje vsebin s področja dediščine, odprto učno okolje, medpredmetno povezovanje, povezovanje organizacij iz različnih področij (dediščina, kultura, izobraževanje, turizem, šport, delovanje lokalnih skupnosti in nevladnih organizacij) in medgeneracijsko povezovanje.

ZIDOVI NAŠE PRETEKLOSTI, TEMELJI NAŠE PRIHODNOSTI

35. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE in
13. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE 27. 9.-11. 10. 2025

